

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Informatikai Tudományok Doktori Iskola

MAB-kód: D136

Az akkreditációs monitoreljárásban közreműködő
látogató bizottság jelentése

*A MAB Testülete 2023. szeptember 29-i ülésén hozott
2023/7/XIV. sz. határozat melléklete*

Tartalomjegyzék

I. Előzmények.....	3
II. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően.....	3
III. A monitorfeltételekkel kapcsolatos intézkedések értékelése	4
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika.....	4
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	4
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	5
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	5
ESG 1.5 Oktatók	5
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	5
ESG 1.7 Információkezelés.....	6
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	6
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás.....	6
IV. Látogató Bizottság.....	7
V. Melléklet.....	8
V.1 Értékelőlap	8

I. Előzmények

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (továbbiakban: MAB) a felsőoktatási minőségbiztosítás európai sztenderdjei (Standards and Guidelines in the European Higher Education Area, ESG) alapján értékelte a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen működő Informatikai Tudományok Doktori Iskola (D136) minőségbiztosítási rendszerét. Ennek eredményeként a MAB Testülete 2021/5/IX/1. sz. határozatával 2023 tavaszán lefolytatandó monitorvizsgálat mellett akkreditálta 2026. május 28-ig.

A doktori iskola határidőre megküldte a monitoreljáráshoz szükséges beszámolót, melyet a Látogató Bizottság (továbbiakban: Bizottság) megvizsgált.

II. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően

A DI által benyújtott, igényesen összeállított monitorbeszámoló alapján egyértelműen megítélhető, milyen fejlesztéseket végeztek annak érdekében, hogy teljesítsék az akkreditáció feltételeit. A Bizottság a monitorbeszámoló és az ahhoz kapcsolódó dokumentumok áttekintése alapján helyszíni látogatás/online interjúk lefolytatását nem tartotta szükségesnek, ugyanakkor néhány kérdésben kiegészítő válaszadást kért a Bizottság a DI-től.

A DI a monitoreljárás feltételeit tételesen felsorolta és megfelelő részletességgel mutatta be az elmúlt időszakban megtett intézkedéseket és ezek indoklását. Külön kiemelendő, hogy ezen felül a jelentésben megfogalmazott ajánlásokra is reagált és ezek figyelembevételével további fejlesztéseket, módosításokat végzett. Megállapítható, hogy a DI igényesen teljesítette a feladatát, törekedett arra, hogy az előírt feltételek teljesítésén túl is javítson az iskola működési rendjén.

A Bizottság az előírt hét monitorfeltétel teljesítését három esetben megfelelőnek, három esetben részlegesen megfelelőnek találta. Az egyik feltételnél nem adható értékelés, mert egy tervezett működéssel kapcsolatos, ami eddig még nem indult meg. Megjegyzendő, hogy bár van részlegesen megfelelt értékelés három pont esetén, ezek teljesítése nem igényel jelentősebb erőfeszítést, az akkreditáció érvényességének fenntartását nem befolyásolja.

A Bizottság javaslata: *az Informatikai Tudományok Doktori Iskola monitorbeszámolóját elfogadja és javasolja az akkreditációs hatály fenntartását.*

III. A monitorfeltételekkel kapcsolatos intézkedések értékelése

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

A Minőségbiztosítási Szabályzat és Eljárásrend 2023-ra nagymértékben átalakult. A szabályzat részben átstrukturálásra került, megőrizve a korábbi jó gyakorlatokat. Megfigyelhető egy igazodási folyamat az ESG-hez. A Minőségbiztosítási Szabályzat és Eljárásrend több pontját – részben helyesen, részben vitatható módon – a DI összekapcsolta az ESG-sztenderdekkel (pl. A doktori iskola küldetése ESG 1.2; A doktori képzés tantárgyai ESG 1.5 és 1.6). Az intézményi szinten történt változások szemmel láthatóan kihatnak a DI minőségbiztosítására is. Fontos, hogy intézményi szinten is látszik elmozdulás, fejlesztés a minőségkultúra kialakítására/intézményesítésére. Lásd 1/ a VIK Minőségellenőrző Bizottságának bekapcsolása a DI minőségellenőrzési folyamataiba, 2/ az intézmény új minőségellenőrző munkatársának alkalmazása.

A minőségcélok lebontásában érdemi változás nem figyelhető meg. Ugyanakkor nagymértékben javult a minőségcélok mérhetőségének bemutatása. A legtöbb esetben a DI konkrét célértéket is megfogalmazott. Fontos megjegyezni, hogy az egyik indikátornál (a PhD-értekezés tézispontjaihoz kapcsolt publikációk) nincs számérték megadva. A stratégiai gondolkodás erősítésére a monitorbeszámoló nem tér ki.

A DI a mérési rendszer több pontját kidolgozta (lásd ESG 1.7). Vannak a visszacsatolásra fejlesztésre utaló kezdeményezések is, azonban a DI arra nem tér ki, hogy az igényfelmérések, elégedettségmérések hova és hogyan kerülnek visszacsatolásra.

További javaslatok a Minőségbiztosítási Eljárásrend és Szabályzattal kapcsolatban: a könnyebb tájékozódás érdekében tartalomjegyzék beillesztése. A DI honlapján elérhető példányban a “DI szintű mérések rendszere” link nem működik. A DI jelölje a szabályzat érvényességét, illetőleg a szabályzatért felelős személyt.

Értékelés: jelen sztenderdhez megfogalmazott három monitorfeltétel esetében a Bizottság egynél megfelelt, kettő esetében pedig részletesen megfelelt minősítést javasol (ld. V.1. Értékelőlap).

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

A Bizottság ezen a területen nem fogalmazott meg monitorfeltételt.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

A Bizottság ezen a területen nem fogalmazott meg monitorfeltételt.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzés odaítélése

A 387/2012. (XII. 19.) Kormányrendelet szerint, sikertelenség esetén a komplex vizsga megismétlése lehetséges ugyanazon vizsgaidőszakban, így a Képzési Terv ezzel ellentmondásban volt azzal, hogy a disszertációs rész megismétlését nem engedélyezte. A honlapon elérhető, módosított Képzési Terv szerint a "Sikertelen elméleti vizsgarész esetén a vizsgázó az adott vizsgaidőszakban további egy alkalommal megismételheti a vizsgát a nem teljesített tárgy(ak)ból." A hatályos kormányrendeletben (<https://njt.hu/jogszabaly/2012-387-20-22>) ez olvasható: "A doktorandusz a sikertelen komplex vizsgát egy alkalommal, ugyanazon vizsgaidőszakban ismételheti meg." Ennek megfelelően nem köthető meg, hogy csak az elméleti vizsgarész ismételhető, a Képzési Tervet ezért ehhez szükséges igazítani. A monitorfeltétel teljesítésére – a fentiek okán – részlegesen megfelelt minősítést javasol a Bizottság.

A DI Működési Szabályzatának 9. §-ában ez szerepelt: "A felvételi bizottság jelentése alapján a DIT javaslatot tesz a Kar Dékánjának a felvételre, valamint az állami ösztöndíjak odaítélésére. A felvételi döntéseket a Kar Dékánja hozza meg." A Bizottság akkreditációs jelentésében megállapította, hogy a döntési szempontok nem körvonalazottak, ezáltal sérül a transzparencia, illetve ez az eljárás kérdéseket vethet fel a DI önállóságával kapcsolatban. A DI a folyamatot, és ennek megfelelően a szöveget módosította, a hatályos Működési Szabályzat 9. § (4) pontja szerint „A felvételi bizottság javaslata alapján a DIT dönt a felvételtől, valamint az állami ösztöndíjak odaítéléséről. A felvételi döntésekről a DIT tájékoztatja a Dékánt.”. A monitorfeltétel teljesítésére megfelelt minősítést javasol a Bizottság.

ESG 1.5 Oktatók

A Bizottság ezen a területen nem fogalmazott meg monitorfeltételt.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

A Bizottság ezen a területen nem fogalmazott meg monitorfeltételt.

ESG 1.7 Információkezelés

A mérési rendszer logikai kerete letisztult, néhány kisebb ponttól eltekintve egyértelmű, hasznosítható. Ez nagy előrelépésnek tekinthető. A “DI szintű mérések rendszere” - ami egy kiegészítő dokumentum a Minőségbiztosítási Szabályzat és Eljárásrendhez (bár a dokumentumon belül már Minőségbiztosítási Tervként utalnak rá) - több tervezett célcsoportot nevesít. A hallgatók esetében a kérdőív angol és magyar nyelven is elkészült. A kérdőív alkalmas a hallgatókat érintő főbb folyamatok nagyvonalú megismerésére. A többi nevesített célcsoport esetében a megismerendő témakörök kérdőív, kérdés mélységű lebontása részlegesen történt meg. A fenti kiegészítő dokumentum mindössze a figyelendő témaköröket tartalmazza. Mindenképp indokolt a megkezdett munka folytatása, a témakörök lebontásának folytatása kérdésekre, illetőleg ahol értelmezhető, ott kérdőívekre.

Javasolt továbbá, hogy a “DI szintű mérések rendszere” dokumentum beillesztésre kerüljön a Minőségbiztosítási Szabályzat és Eljárásrendbe. Érdemes a dokumentumba beszerkeszteni nemcsak a hallgatói elégedettségmérés, hanem a többi mérési eszköz, így például a fokozatszerzők és fokozatot nem szerzők esetében alkalmazott kérdőív sablont is. Összességében a megkezdett munka ígéretes, az eddigi lépések átgondoltak. A monitorfeltétel teljesítésére *megfelelt* minősítést javasol a Bizottság.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Monitorfeltételként a Bizottság a következőt fogalmazta meg: amennyiben az önértékelésben és az interjúk során is említett dual degree programok már hatályos, az Oktatási Hivatalnál (OH) is bejegyzett képzések, a szerződéseknek a képzési tervvel együtt nyilvánosan elérhetőeknek kell lenniük.

A jelenlegi állapot szerint a képzések még nem az OH által bejegyzettek és nincs a képzéseken hallgató, ezért ennek a monitorfeltételnek a teljesítését nem értékeli a Bizottság. Az intézménynek, valamint a DI-nek ügyelnie kell arra, hogy a dual degree képzés nyilvántartásba vétele még a hallgatók felvétele előtt kell, hogy megtörténjen.

ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás

A Bizottság ezen a területen nem fogalmazott meg monitorfeltételt.

IV. Látogató Bizottság

A Bizottságot a MAB Testülete nevezte ki 2020. december 18-i ülésén, és a következő tagokból áll:

Elnök: Gingl Zoltán egyetemi tanár, Szegedi Tudományegyetem

Tagok:

Bene Ágnes doktoranda, Debreceni Egyetem, a Doktoranduszok Országos Szövetségének delegáltja

Musinszki Zoltán egyetemi docens, Miskolci Egyetem

Hajdu András (egyetemi tanár, Debreceni Egyetem) bizottsági tag nem vett részt a monitoreljárásban.

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság Titkársága részéről kijelölt koordináló szakreferens: Dányi Beatrix MAB Titkárság, doktori munkacsoport.

V. Melléklet

V.1 Értékelőlap

SZTENDERD	Monitorfeltételek a MAB Testület 2021/5/IX/1. sz. határozata alapján	MEGFELELT	RÉSZLEGESEN MEGFELELT	NEM FELEL MEG	
1.1 Minőségbiztosítási politika	A Minőségbiztosítási Szabályzat és Eljárásrendet a DI sajátosságaihoz, illetve a működő és jó gyakorlatokhoz szükséges hozzáigazítani. Indokolt beemelni a jól működő gyakorlatokat, és kivenni a szabályzatból a működtetni nem kívánt részeket. Nem megfelelően természetesen a szabályozott, ám eddig (formálisan) nem működtetett területek – például fokozatot szerzett hallgatók nyomon követése – aktív működtetéséről sem.	x			
	Szükséges a stratégiai gondolkodás erősítése, a DI jövőképevel is összhangba hozható konkrétabb minőségcélok meghatározása, a minőségcélok lebontása, a minőségcélok mérésére alkalmas számszerűsíthető indikátorok és azok célértékeinek meghatározása, az indikátorok rendszeres számszerűsítése és értékelése			x	
	Biztosítani kell a visszacsatolás elvének kiterjesztését a DI valamennyi működési folyamatára és belső érintettjére vonatkozóan. Ennek részeként ajánlott a hallgatói igényfelmérés és elégedettségmérés rendszeres elvégzése és az eredmények visszacsatolása mind a működési folyamatokba, mind pedig az érintettek számára. Javasolt továbbá a hallgatókon kívüli érintettek rendszeres bevonása is.			x	
1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzés odaitélése	A DI Működési Szabályzatának 9. § szerint: <i>“A felvételi bizottság jelentése alapján a DIT javaslatot tesz a Kar Dékánjának a felvételre, valamint az állami ösztöndíjak odaitélésére. A felvételi döntéseket a Kar Dékánja hozza meg.”</i> A döntési szempontok nem körvonalazottak, ezáltal sérül a transzparencia, illetve ez az eljárás kérdéseket vethet fel a DI önállóságával kapcsolatban.	x			
	A 387/2012. (XII. 19.) Kormányrendelet szerint sikertelenség esetén a komplex vizsga megismétlése lehetséges ugyanazon vizsgaidőszakban, így a Képzési Terv ezzel ellentmondásban van azzal, hogy a disszertációs rész megismétlését nem engedélyezi.			x	

<p>1.7 Információkezelés</p>	<p>Szükséges a DI szintű mérések rendszerét kialakítani. Szükséges az oktatói, hallgatói elégedettség rendszeres mérése, továbbá az adatok értékelése. Szükséges a külső érintettek (például fokozatot szerzettek, fokozatot nem szerzett volt hallgatók, együttműködő partnerek) véleményének megismerése is. Ajánlott meghatározni és szabályzatban rögzíteni, hogy mit, kik, milyen módszerrel és gyakorisággal mérnek, és a mérések eredményeit milyen fórumon vitatják meg.</p>	<p>x</p>		
<p>1.8 Nyilvános információk</p>	<p>Az önértékelésben és az interjúk során is említésre kerültek dual degree programok. Amennyiben ezek már hatályos, az Oktatási Hivatalnál is bejegyzett képzések, a szerződéseknél a képzési tervvel együtt nyilvánosan elérhetőeknek kell lenniük</p>	<p>A képzéseket a DI még nem vetette nyilvántartásba az Oktatási Hivatallal.</p>		